

‘โรงงบ้าน (โองม้งกกร)’

ความตั้งใจอยากมีส่วนร่วมทำเมือง
ราชบุรีให้เป็น ซิตี้ ออฟ อาร์ต ของ วศินบุรี
สุพานิชวรภาชน์ ชายหนุ่มผู้รักศิลปะ ทายาท
เจ้าของธุรกิจเครื่องปั้นดินเผาเถาองใต้ ซึ่งเริ่ม

...สู่วิถีบ้านดาลไทย

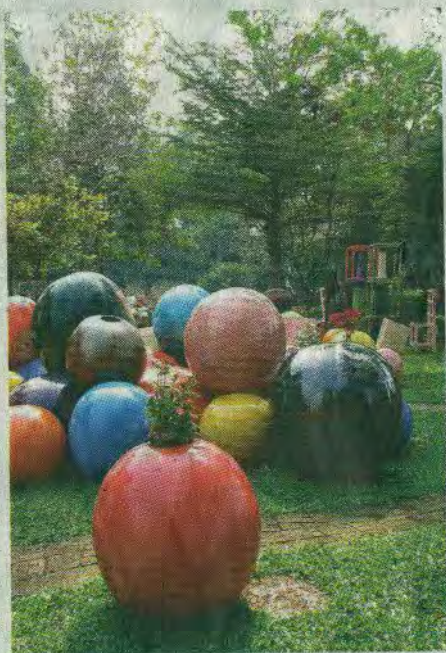

ความตั้งใจ อยากร่วมทำเมือง
ราชบุรีให้เป็น ชิตี้ ออฟ อาร์ต ของ **วศินบุรี**
สุพานิขวรภาชน์ ชายหนุ่มผู้รักศิลปะ ทายาท
เจ้าของธุรกิจเครื่องปั้นดินเผาเก่าของไฉ่ ซึ่งเริ่ม
จากการลงมือพัฒนาโรงงานปั้นโอ่ง ไห ให้เป็นที่
รู้จักรักใคร่ของชุมชน และมุ่งมั่นผลักดันให้
ชาวเมืองได้ใกล้ชิดงานศิลปะในหลากหลายรูปแบบ
โดยเฉพาะบริบทการสรรค์สร้างให้สถานที่แห่งนี้
เป็นจุดนัดพบของศิลปะร่วมสมัย ที่ปัจจุบัน
ถูกนาร่องยกระดับผ่าน “ศูนย์บันดาลไทย”
แหล่งสร้างแรงบันดาลใจให้แก่คนรักงานศิลป์
ได้แวะเวียนไปสัมผัส

กว่า 8 ทศวรรษที่ “ไฉ่ของไฉ่” ยืนหยัด
ปั้นโอ่ง อย่าง กระถางต้นไม้ ไหปลาข้าว เครื่องปั้น
ดินเผาหลากชนิด ด้วยพัฒนาการที่ไม่หยุดนิ่ง
ผลิตผลิตภัณฑ์คุณภาพตอบโจทย์ลูกค้าทั้งใน
และต่างประเทศ สร้างเม็ดเงินเข้าประเทศ
ปีละนับร้อยล้านบาท กระทั่งวันนี้ หากพูดถึง
เรื่องราวของ “ไฉ่” ทุกคนก็จะนึกถึงผลงาน
จากโรงงานแห่งนี้

วศินบุรี สุพานิขวรภาชน์ ศิลปินศิลปาธร
สาขาออกแบบดีไซน์ ปี 2553 ทายาทรุ่นที่สาม
เล่าว่า กลับมาสืบทอดกิจการของครอบครัว
อย่างเป็นทางการในปี 2546 หลังสำเร็จการ
ศึกษาด้านศิลปะจากประเทศเยอรมนี จึงนำ
ความรู้และเทคนิคที่ได้รับมาพัฒนาธุรกิจของ
“ไฉ่ของไฉ่” อย่างไม่หยุดนิ่ง ควบคู่กับการเปิด
มุมมองให้ผู้คน ชุมชน ชาวเมือง มีส่วนร่วม
ผลักดัน จ.ราชบุรี ให้เป็นเมืองแห่งศิลปะ

ช่วง 10 ปีแรกอัดเม็ดเงินหลักสิบล้านบาท
สร้างสภาพโรงงานให้รายล้อมด้วยงานศิลปะ
พร้อมเปิดเป็นพื้นที่เรียนรู้แก่นักศึกษาฝึกงาน
ด้านเซรามิก โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ต่อด้วยช่วง

3 ปีหลังจัดโครงการ “เด็กฝึกหัด” สำหรับเด็ก
ฝึกงานก่อนจบ จัดนิทรรศการให้น้องๆ ได้แสดง
ผลงาน หากขายได้เจ้าของได้ 70 เปอร์เซ็นต์
อีก 30 เปอร์เซ็นต์ หักให้เพื่อนๆ เป็นการให้
กำลังใจนักศึกษาคนอื่น ๆ ที่ขายผลงานไม่ได้
ทั้งยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกัน

ด้วยความมุ่งมั่นพัฒนาเมืองราชบุรีให้เป็น
ชิตี้ ออฟ อาร์ต วศินบุรี บอกว่า ไฉ่ของไฉ่จึงร่วม
เป็นเจ้าภาพจัดงานศิลปะของ จ.ราชบุรี เริ่มจาก
งานติดศิลป์บนราชบุรี ที่จัดขึ้นทุก 2 ปี เริ่มปี
2554 เป็นครั้งแรก ให้เยาวชนในราชบุรีที่สนใจ
ศิลปะมาสร้างสรรค์ผลงานตามจินตนาการของ
ตนเอง ส่วนครั้งที่ 2 จัดขึ้นปลายปี 2555
ภายใต้คอนเซ็ปต์แนวกราฟิตี้ งานเอทาดอร์
ซึ่งกลุ่มเป้าหมายหลากหลายกลุ่มและวัย

วสินบุรี สุพานิทรภากร

อีกทั้งงานปกคิลิปิจัดทุก 2 ปี ครั้งแรก
ปลายปี 2554 ให้ชาวบ้านเข้ามารังสรรค์ศิลปะ
ในคอนเซ็ปต์ว่า “ทุกบ้านคือแกลอรี ทุกที่คือ
หอศิลป์” ใช้สถานที่ที่คุ้นเคยอยู่แล้ว 75 จุด
ในราชบุรี เป็นพื้นที่แสดงศิลปะ

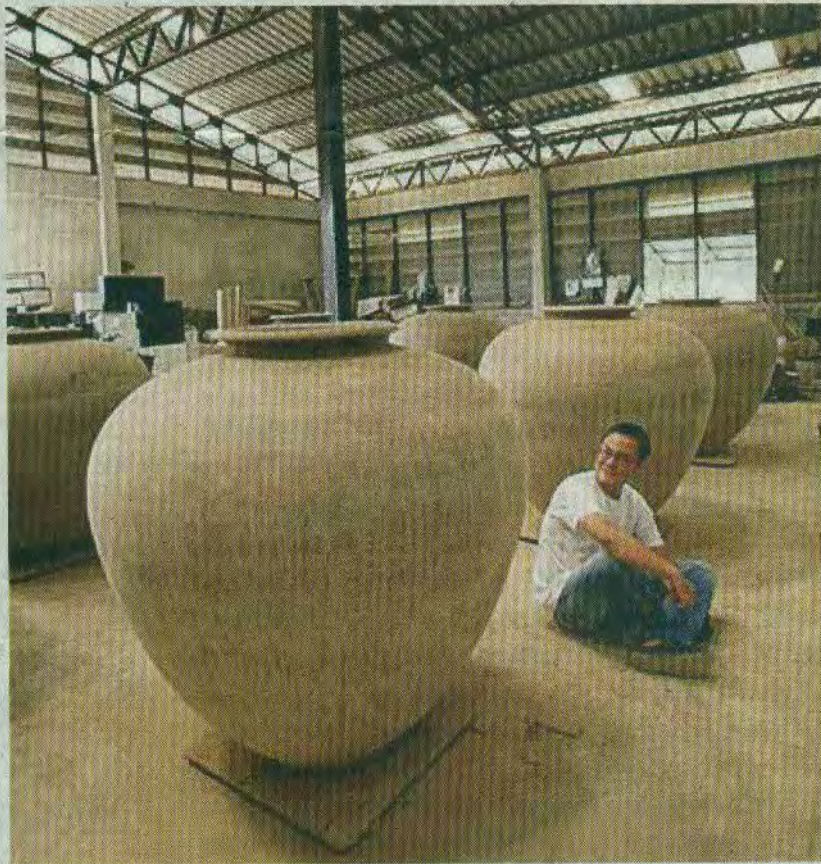
ตั้งหอศิลป์ร่วมสมัยแห่งแรกของจังหวัด
ชื่อ “เต้าฮงไถ่ : ดี คุณท์” (Tao Hong Tai d
Kunst) ที่บริเวณใกล้กับพิพิธภัณฑสถานแห่ง
ชาติราชบุรี ออกแบบประติมากรรม ไอ้จู้ หรือ
สุนัขลายจุด เปิดให้ผู้สนใจงานศิลปะเข้าชม
โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย โดยซื้อบ้านเก่าสมัยรัชกาล
ที่ 5 ตัวอาคารเป็นบ้านไม้โบราณทรงมะนิลา
3 ชั้น จัดแสดงงานศิลปะหมุนเวียนสับเปลี่ยน
ทุก 3 เดือน มีมุมกาแฟให้ชาวบ้านมานั่งดื่ม
และชมงานศิลปะ รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุน
กิจกรรมทางศิลปะต่างๆ ใน จ.ราชบุรี

“ที่ผ่านมามีงานของศิลปินดังๆ ระดับ
ประเทศหมุนเวียนกันมาแสดง แม้มีโอกาส
จำหน่ายผลงานได้น้อยและไม่คุ้มค่าใช้จ่าย
(การจัดงานแต่ละครั้งมีค่าใช้จ่ายอย่างต่ำสุด
3-4 หมื่นบาท) แต่เราต้องการให้ออกัสชาว
ราชบุรีและผู้สนใจได้เสพงานศิลปะกันอย่าง
จุใจ รวมทั้งที่ตรงนี้ยังเป็นแหล่งพบปะพูดคุย
และจัดกิจกรรมของศิลปินราชบุรีด้วยกัน”

ผลจากการขับเคลื่อนให้ชุมชน ชาวเมือง
ใกล้ชิดกับงานศิลปะต่อเนื่องมากกว่า 1 ทศวรรษ
ล่าสุด สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดราชบุรี
กระทรวงวัฒนธรรม (วธ.) ขอเปิดพื้นที่เรือนไทย
ภายในโรงงาน จัดตั้ง “ศูนย์บันดาลไทย จังหวัด
ราชบุรี” เพื่อเป็นศูนย์กลางบริการ ให้คำแนะนำ

‘โรงปั้น (โอ่งมังกร)’

...สู่วิถีบ้านดาลไทย

เทคนิคการออกแบบสินค้าของที่ระลึก ของฝาก ให้มีเสน่ห์ เพิ่มราคา และมีคุณค่าทางวัฒนธรรม ดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย ชาวต่างประเทศ ที่เดินทางเข้ามาในเมืองราชบุรี

“ศูนย์นี้จะจุดเริ่มต้นเชื่อมหัตถกรรม

ท้องถิ่นกับงานออกแบบร่วมสมัยมาเจอกัน เพราะภูมิปัญญาและทักษะฝีมือของช่างท้องถิ่น ดิมมากอยู่แล้ว มีการสืบทอดมายาวนาน แต่ยังขาดการดีไซน์ที่จะทำให้เข้าถึงกลุ่มคนที่หลากหลาย และต้องการความแตกต่างของคนในยุค

ปัจจุบันมากขึ้น เราจะนำศิลปิน นักออกแบบ ที่อยู่บนพื้นฐานความชอบในปัจจุบัน มาทำงาน กับวัสดุเดิมให้กลายเป็นรูปแบบใหม่ได้ จะเป็น การต่อยอดภูมิปัญญา ไม่ใช่แค่ร่วมอนุรักษ์ อย่างเดียว” วศินบุรี แจง

พร้อมยกตัวอย่างความเป็นราชบุรีในรูปแบบ ของที่ระลึก เช่น จะหยิบทองเหลืองบ้านเขาตอย หนังสือวัดจันทอน เซรามิก ผ้าขาวม้า ฯลฯ มาออกแบบให้ร่วมสมัย โดยเฉพาะผ้าขาวม้า จะเปลี่ยนศิลปินออกแบบ เปลี่ยนคอลเลกชัน ทุก 5 เดือน โดยจะดึงคนพิการ กลุ่มแม่บ้าน ในท้องถิ่นที่มีฝีมือมาร่วมขับเคลื่อน นอกจากนี้ เกิดการหมุนเวียนด้านการออกแบบแล้ว ยังช่วย ต่อยอดให้คนมีอาชีพด้วย

“จะเปิดตัวผลิตภัณฑ์ต้นแบบของที่ระลึก ราชบุรีเดือนธันวาคมนี้ ในโครงการปกติศิลป์ 2 โดยเราเชิญสถาปนิก ดีไซน์เนอร์ มาออกแบบ ตรอกกริมน้ำ ร้านข้าวหมูแดง ร้านตัดผมเก่าแก่ รถเมลล์โดยสาร บ้านกรรมการชุมชน เป็นหอศิลป์ การหรือถึงถาวร เพื่อแสดงผลงานของศิลปิน นักศึกษา ขณะเดียวกันร้านรวงเหล่านี้จะเป็น ศูนย์ย่อยเชื่อมศูนย์บ้านดาลไทยราชบุรีที่ถาวรต่อไปในตัว”

อย่างไรก็ตาม การขับเคลื่อนทุนวัฒนธรรม ในพื้นที่ราชบุรีผ่าน “ศูนย์บ้านดาลไทย” ครั้งนี้ วศินบุรี สุพานิชวรภาชน์ ยืนยันจะประคับ ประคองให้เกิดความยั่งยืนและเกิดผลประโยชน์ ต่อชุมชนจริงๆ ซึ่งนั่นหมายถึงจะต้องได้รับการ สนับสนุนจากภาครัฐร่วมสานสร้างไปด้วยกัน เพราะทั้งหมดเป็นการทำเพื่อบ้าน เพื่อชุมชน คนราชบุรี และประชาชนคนไทยทั่วประเทศ

ปฐุมบท 'เก้าองไก่'

ตำนานโองราชบุรี เกิดขึ้นปี พ.ศ.2476 เมื่อ "นายช่งฮง แซ่เต๋ย" ชาวจีน ซึ่งเคยประกอบอาชีพทำเครื่องปั้นดินเผา ได้อพยพมาทำโรงงานปั้นดินเผาย่านสามเสน กทม. ทำได้สักพักจึงชักชวนเพื่อนๆ มาตั้งโรงงานเครื่องปั้นดินเผาแห่งแรกที่ จ.ราชบุรี ต่อเมื่อเพื่อนไปเปิดโรงงานของตนเอง เขาจึงตั้งชื่อโรงงานว่า "เก้าองไก่" หมายถึง โรงโองของนายอง ซึ่งตั้งอยู่ที่ 234/1 หมู่ 2 ถนนเจดีย์หัก ต.เจดีย์หัก อ.เมือง จ.ราชบุรี

ผลิตภัณฑ์รุ่นแรกคือ นายช่งฮง ผลิตไห น้ำปลา และโองไม่มีลวดลาย มารุ่นสอง ซึ่งเป็นรุ่นลูก มีการติดลายดอกไม้ ลายเรือพระที่นั่ง ลายมังกร ซึ่งกลายเป็นที่มาของคำเรียกโองราชบุรีว่า "โองมังกร" รวมถึงกระถาง อ่างบัวด้วย

ปัจจุบันเก้าองไถ่มีอายุ 82 ปี ภายใต้การบริหารของ วศินบุรี สุพานิชวรภาชน์ ผู้อำนวยการฝ่ายออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ทั้งเป็นอาจารย์พิเศษภาควิชาเครื่องปั้นดินเผาให้

มหาวิทยาลัยศิลปากร อาจารย์สาขาการออกแบบเซรามิกให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ โรงงานจึงมีงานเซรามิกสมัยใหม่เพิ่มเข้ามา ขณะเดียวกันก็ยังคงการผลิตโองแบบดั้งเดิมไว้ เพื่อรักษาภูมิปัญญาและมรดกของบรรพบุรุษ

ด้วยรูปแบบและสีสันทันสมัยแปลกตา ทำให้กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวและเรียนรู้ที่สำคัญอีกแห่งของเมืองราชบุรี ผู้มาเที่ยวชมจะได้เห็นขั้นตอนการผลิตโองทั้งหมด ตั้งแต่การปั้นขึ้นรูป กั้นโองบนแป้นหมุน วาดลวดลายและเติมสีสันทึบและเข้าเตาเผา ซึ่งการผลิตโองแต่ละใบใช้เวลา 40-45 วัน

ล่าสุด สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดราชบุรี กระทรวงวัฒนธรรม ขอเปิดพื้นที่เรือนไทยในบริเวณโรงงานแห่งนี้จัดตั้งศูนย์บันดาลไทยนาร่องเป็นแห่งแรก เพื่อส่งเสริมธุรกิจชุมชนให้คึกคัก ก่อนขยายสู่จังหวัดอื่นๆ ต่อไป

